

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 10 „
1/2 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in „Kazipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne svez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici, št. 7 I. nadst. v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računajo po »Pent-črtah« če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsake vrste. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-80.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunki ul., Ter. Leban na tekalšču Jož. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Volilno gibanje.

Naši kandidatje

v goriški okolici za kmečke občine so:

Fran Obljubek,

veleposestnik in župan v Kojskem.

Ivan Savnik,

veleposestnik in župan v Biljah.

Fran Špacapan,

posestnik in trgovec v Ozeljanu.

Volite v sredo 4. marca t. l. te tri može za poslance.

Volilcem v kmečkih občinah tolminskega političnega okraja!

Prosimo volilce, da se ravnaajo točno po navodilih, katera so dobili iz pisarne izvrševalnega odbora. Tam je začetna pot, po kateri je mogoče kaj pridobiti. Priglaseni sta v javnosti kandidaturi

Antona Juretiča,

posestnika v Kobaridu, in

Lucijana Kovačiča,

c. kr. poštarja in posestnika pri Sv. Luciji.

Kakor smo že gori povedali: Volilci, ravnaajte se po danih navodilih.

Vsi na volišče!

Volilcem v kraških kmečkih občinah!

V sredo 4. t. m. volite dva poslance.

Zedinili ste se volilci s spodnjega in gorenjega Krasa za dva kandidata, katera dobro poznate.

Ta dva sta:

Dr. Gustav Gregorin,

odvetnik v Trstu,

in

Josip Štrekelj

učitelj in posestnik v Komnu.

Proti Vam sta nastopila dva druga kandidata, katera podpirajo klerikalci, ki so prizadeli v zadnjih 6 letih z nemarnim gospodarstvom v deželni hiši neizmerno škodo našemu delu dežele.

Volilci! Zavedni Kraševci! Vaša sveta dolžnost je, da zavrnete razdirače najboljše s tem, da greste do zadnjega moža na volišče ter izvolite za poslanca moža, katera ste si sami izbrali. Krišku, Kraševci! Na volišče! Ohranite si svoje dobro ime!

Usi na volišče!

Volilci! Somišljeniki! Vsi na volišče! Nikdo ne sme ostati doma. Glavno opravilo na dan 4. marca t. l. je — volitev. Ne gledati na oddaljenost, vsi morajo na volišče! Sveta dolžnost kliče vse volilce na volišče. Vzemite s seboj izkaznico in volilni listek.

Rodoljubi! Pišite imena naših kandidatov na glasovnice. Učite, bodrite! Vsi na noge! Glejmo, kako delajo naši politični nasprotniki. Delajmo tudi mi od moža do moža, nevstrašno, neumorno! Potem smemo upati na lepo zmago.

Nikdo naših volilcev naj se ne obotavlja. — Nobeno opravilo v sredo ni tako nujno, tako potrebno kakor volitev.

Na nič drugega ni treba misliti nego na volitev.

Od teh volitev je odvisno, ali naj še naprej tlačanimo po farovski poslancih Lahom, ali naj se vpoštevajo v deželni hiši tudi želje in potrebe ljudstva.

Zato vsi na volišče!

Use izgovore na stran!

Morda poreče kdo: kaj, če ne grem ravno jaz volit! En glas več ali manj, saj je vse jedno! — Ni res! Vsak glas prihaja v poštev, od vsakega glasu je odvisno, kako skončajo volitve v sredo 4. marca t. l.

Kdor hoče dobro sebi in deželi, mora na volišče volit naše kandidate!

Torej proč s praznimi izgovori! Do zadnjega moža vsi na volišče!

Klerikalni pritisk

je strašansko vse te dni.

Volilci! Stojte trdno! Kdor Vam reče, da gre za vero, mu smete reči v obraz, da je lažnik in slepar! Gre za to, da dobimo poslance, ki se bodo borili v deželnem zboru proti Lahom, da nam priborijo veljavo, ki nam pritiče, poslance, ki pripomorejo do zboljšanja kmetijstva ter storijo kar mogoče za povzdigo dežele.

Klerikalni poslanci pa tega niso delali, ker so bili zvezani z Lahi.

Tako se hočejo vezati z Lahi tudi od sedaj naprej, ako bi prišli v deželni zbor.

To povejte v obraz klerikalnim agitatorjem, potem pa jim obrnite hrbet!

Klerikalni pritisk naj se razbije ob zavednosti ljudstva!

Ne bojte se nunccev!

Nunci prihajajo vsi na volišče. Volitev in nadziranje volilcev je njihovo glavno opravilo ta dan. Ako potrebuje kak bolnik svete popotnice na oni svet, naj počaka s smrtjo; ako je treba koga zakopati, naj počaka vsaj do večera ali pa ga pokopljejo predčasno, tudi maševati ni treba, če je potrebna najširša agitacija — vsa svoja duhovska opravila so pustili, glavno jim je volitev!

Strahovati Vas hočejo, vplivati na Vas, obetajo, grozijo, — ali ne udajte se!

V deželnem zboru ne gre za vero! Tam gre za pametno gospodarstvo v deželnem zboru in odboru, da ne bomo Slovenci le plačevali ter redili Furlane. Ne udajajte se sladkim besedam nasprotnikov, ki napeljujejo vodo na svoj mlin, da bi bili izvoljeni njihovi kandidati, ki bi delali proti slovenskemu ljudstvu, kakor v pretekli šestletni dobi!

Ne bojte se nunccev! Stopite nevstrašno na volišče! Za Vaš blagor gre, volilci! Za Vaš denar gre. Če bi volili farovške kandidate, potem boste plačevali vedno večje davke, dobivali boste pa vedno manj.

Zakaj ne bomo volili klerikalcev?

1. Ker zlorablajo vero v politične namene in dajo na vero le toliko, da jim služi v njih umazane svrhe, katere je najti največ v njihovih žepih.

2. Ker so klerikalci po kardinalu Misiji začeli politični razpor med Slovenci na Goriškem.

3. Ker klerikalci zapeljujejo ljudi po svojih raznih »katoliških« družtvih v hinavščino in nečistost, ker učijo tolovajstvo ter poživčujejo in pogublajo ljudstvo.

4. Ker v deželnem zboru delajo klerikalni poslanci le zase in za Lahe.

5. Ker niso hoteli nastopati skupno z naprednjaki v deželnem zboru, ampak so se rajši zvezali z Lahi proti slovenskemu ljudstvu.

6. Ker so nam zvišali deželne potreščine od 780.000 K v 6 letih na 1.900.000 K.

7. Ker delajo proti slovenskemu kmetu v deželnem zboru. Gregorčič je s svojimi pajdaši glasoval za Lahe, kar so hoteli, za Štrekeljev predlog, naj se zviša deželna pomoč za vinarstvo, pa ni hotel glasovati.

8. Ker je Gregorčič s svojimi »vernimi« oviral gospodarsko delo naprednih poslancev v zbornici in se zaleval vanje s Pajerjem vred.

9. Ker se je Gregorčič spozabil tako daleč, da je hvalil javno v seji našega največjega sovražnika Pajerja.

10. Ker klerikalci sploh nočejo skupnega dela, ampak le razdirajo in škodujejo.

11. Ker hočejo odpraviti sedanjo ljudsko šolo, da bi ljudstvo padlo v zabitost in popolno nevednost, da bi ga mogli toliko bolj izkoriščati.

12. Ker le obljublajo, ne storijo pa nič. Po volitvah so vse obljube pozabljene. Potem pa nam lažejo in imajo nas za norca.

Zato jih ne bomo volili.

Napreden volilec.

Volilcem v trgih.

Cenjeni volilci!

Dne 6. t. m. stopite na volišče, da si izberete svojega poslanca.

Znano je cenjenim volilcem, kaj so napletli klerikalci, kako so hoteli tržane oropati za poslanca s preglasovanjem od strani okoličanskih vasij.

Jabolko razdora so vrgli med tržane in okoličane, in sedaj delajo prav v tej skupini na vse kriplje, da bi znagali ter dali tržanom kľofuto.

Prepričani smo, da prav radi grdi namenov klerikalcev storijo zavedni tržani do zadnjega volilca svojo dolžnost.

Posebej pa še apelujemo na volilce v vaseh in selih, ki volijo s trgi, da se pridružijo tržanom ter volijo skupno z njimi kandidata, ki bo mogel kar najbolje zastopati interese jednih in drugih.

Ta kandidat je

Andrej Gabršček,

tiskar in trgovec v Gorici.

Ni treba praviti, kdo je Gabršček. Cela dežela ga pozna, da je energičen in agilen naroden delavec, ki dela na trdem političnem polju že 20 let ter ima pokazati tudi lepe vspehe.

V deželnem zboru potrebujemo energičnih, celih mož. Tak je Andrej Gabršček.

Klerikalci se ga bojijo samo radi tega, ker bi radi nemoteni še naprej hlapčevali Pajerju ter delali škodo goriškim Slovencem, kakor v preteklih 6 suhih letih.

Volilci! Na razpolago imate sposobnega kandidata Andreja Gabrščeka, ki more zastopati Vas v vsakem oziru najbolje.

Gabršček biva v Gorici ter je tako pristopen vsem volilcem trgov ob vsakem času. V Gorici je središče, tu so razni uradi, deželni odbor itd. in on je vedno na razpolago volilcem.

Nasproti Gabrščeku so postavili klerikalci za kandidata Leopolda Jonkota iz Bovca, neznanega in nesposobnega človeka, brez potrebne izobrazbe, brez znanja, človeka, ki je prišel v Bovce pred leti pododovat bogato premoženje po svojem stricu. Še za župana v Bovcu ni dober, ne pa da bo deželni poslanec. Če bi prišel Jonko v zbornico, potem bi bili trgi in njihove okoličanske vasi brez poslancev. Kamor bi ga postavili, tam bi stal in molčal. Kaj takega poslanca naj bi imeli naši trgi?

Treba je za deželni zbor tudi znanja laščine, da ve poslanec, kaj govorijo Lahi, kaj hočejo skleniti ter more pravočasno odbiti njihove proti nam naperjene nakane. Za vse to je Jonko popolnoma nesposoben, Gabršček pa povsem sposoben.

Odločiti se ni težko — ali obračamo se znova do volilcev, da storijo vsi svojo dolžnost ter preprečijo klerikalne namene.

Volilci! Volite

Andreja Gabrščeka,

in imeli boste dobrega poslanca.

Naši shodi.

Včeraj je bilo po vsej deželi veliko shodov. — Znak sedanje dobe je ta, da naprednjaki imamo povsod javne shode, klerikalci se pa skrivajo in zapirajo. — V Komnu je bil shod od 8½—11 predpoldne. Govoril je kandidat Gabršček. Navzočih je bilo okoli 150 mož. — V Rihembergu in v Šmarjah je imel shod poslanec Štrekelj. Udeležba na obeh krajih velika, navdušenje nepopisno. — Posebno sijajen shod je bil v Križu. Govorili so Štrekelj, Gabršček, Medvešek, Možina, Mermolja. Volilcev iz vse bližine je bilo okoli 300. Sprejete so bile vse kandidature, tudi za goriško okoličano vse Obljubek, Saunig, Špacapan, to pa edino vsled tega, da zadnji hip ne škodujemo glavni stvari, ki je: zmaga nad klerikalci. — V Biljani je bil shod; došla sta dva gospoda iz Gorice. Enako v Kanalu in v Anhovem itd.

Fona so nagnali.

Poslanec Fon je imel včeraj smolo. Šel je v Pevmo in v Št. Mayer, da bi imel shod, ali nagnali so ga na obeh krajih. Hudomušni volilci so uganjali burke z njim, dokler je ni pobrisal.

Iz Orehovlj pri Biljah.

Naš kurat Abram se vedno lovi po Orehovljah in Bukovici ter agitira z vso strastjo proti našemu županu in proti kmet-ski stranki. Posebno ima na želodcu dr. Franka in poslanca Štreklja. Že prej smo bili vajeni združbarskih duhovnikov, a takega strastnega hujšaka še nismo imeli. Ta je menda najzagrizenejši oznanovatelj vere, miru in ljubezni v naši deželi. V Biljah je že najmiroljubnejše ljudi s svojim vednim zabavljanjem in divjim hujskanjem tako razdražil na svojem shodu, da so

dygnili že svoje kmetijske žuljave pesti proti njemu. Naše županstvo tako sovraži, da nam v svoji sveti ljubezni do nas niti ne privošči, da bi imeli svojega kmetijskega zastopnika v deželni zbor v osebi našega gospoda župana. Ali bode res vera v nevarnosti, ako bo on izvoljen? Vera tistih — pri katerih je nikjer nič ni — bode v nevarnosti. Mi smo prepričani, da kurat s svojimi zdražbami veri bolj škodi, kakor koristi. Gospod nunc, pazite, da vas ne zalovimo tudi iz naše mirne vasice, ker preveč nas hočete voditi za nos. Mi hočemo imeti našega poslanca v osebi našega župana in vi nam ne boste prav nič zapovedovali.

Naj bo izid današnjih volitev v splošnem volilnem razredu tak ali tak, vsi volilci morajo na volišče v sredo 4. marca. Zapišite si razložno imena kandidatov in volite vsi do zadnjega moža.

Nikdo naj ne ostane doma! Nič gledati na imena ter razmišljati, ampak kar napišite imena pa na volišče! Disciplinirani mora vladati med nami! Izbrani so dobri kandidati iz srede kmečkih volilcev! Torej volite jih vsi, ki hočete dobro kmetickemu stanu!

Razne vesti.

PROSIMO POROČIL O IZIDU VOLITEV! Prosimo, da nam sporočijo somišljeniki takoj brzojavno izid volitev v sredo 4. marca t. l., v bližini naj pošljejo koga s poročilom. — Naslov za brzojavke: „Soča“ — Gorica.

Smrtna kosa. — Umrl je v Gorici gosp. Jakob Devet, železniški vojni nadzornik v pokopu.

Umrl je včeraj g. H. Fabčič, oče poslovodje »Gor. Tiskarne«. Naše sožalje!

Poroča. — Danes se je poročil gospod Marijo Fonzari, uradnik na »Montu« v Gorici, z gospodično Marijo Fonovo iz Solkana. Vse najbolje!

„Solski dom“ v Gorici zopet v blatu klerikalne politike. — Gregorčič je vrgel zopet v blato svoje politike »Solski Dom«, ki naj mu pomaga do tega, da bi bil zopet deželni poslanec. Sobotna »Gorica« je povedala, da postavijo »Gregorčičev dom«, da se torej razširi »Solski dom«. Prav čakali so, da zadnji dan pred volitvami vržejo to bombo v svet. Tako izkoriščajo »S. D.« v politične namene. Pfuj! — Gregorčič je odrinil za »Dom« 1000 K — ljudskega denarja. Malo je dal! V 17 letih, kar je državni poslanec, je zaslužil nad 200.000 K. Tudi »Centrifuga« je odrinila 1000 K. Tudi malo! Včasih se bahajo, da imajo toliko, da bi posojali ministrom!

Skandal, da se drzne Gregorčič pehati »Solski Dom« v blato svoje politike! Volilci, dajte mu odgovor na tako nesramnost v sredo 4. t. m.

Podbrdo, 27. svečana. V št. 15./VII. dne 22. t. m. se dopisniku »Gorice« iz Baške doline, kateri je najbrže že stara firma, zdelo zopet enkrat potrebno z lažmi in zavijanjem se obregnuti na vse one, ki ne prisegajo na njegov program. Ni mi namen podrobno zavrnati vse neresnice tega dopisa, omenim naj samo nekaj. Piše namreč: Ko ga je njega »neznanka« pripeljala pot v Podbrdo, prišel je v lepo razsvetljene prostore, v katerih da se je vršila veselica in zabavljalo čez »klerikalce«. Istina je, da se je res isti dan t. j. 9. t. m. vršila veselica tukajšnje »Čitalnice« in bila ista, kar ravno njemu dopisniku ni bilo vse, od strani ptujcev in domačinov prav dobro obiskana. Isti dan je bilo v prostorih podpisane zbranih gotovo več sto gostov iz sosednje Kranjske, da tudi iz Gorice in Trsta in — zlasti mi je, da kakor član in zaupnik — zvezne zveze za povzdigo prometa s — na Goriskem, tem potom javno izražam svoje zaničevanje dopisniku, ko je tako nesramen, da imenuje v svojem dopisu družbo, katero je isti dan našel v omenjenih prostorih, za »divjo in podivjano klico«. Mislim in bojim se, da bo res, da si bodo gostje ptujci v prihodnje dobro premislili, predne bodo zopet prišli v Podbrdo zrtvovati čas in denar za take in enake lepe »izraze« olike in dostojnosti. V interesu dobre stvari prosim torej dopisnika »Gorice«, naj v prihodnje dobro premisli, kaj piše, in naj, ko ga zopet prime »veselje« pisati,

nastopi na kakem drugem polju, ako ima za to zmoglosti, kar pa dvomim. — Dalje omenja dopisnik nekega »lopjarja«, kaj in koliko je na tem resnice, mi ni znano, javna tajnost je im tudi moje mnenje, da ako bi bila stvar resna, bila bi res obžalovanja vredna. Ker je pa bilo vse skupaj le nedolžna šala, tako ni moglo tudi orožništvo na noben način intervenirati. Glede opazke, da bom po volitvah le še jaz na »lopjarju«, morem javno povedati, da si bodem štel to v izredno čast, in bom dotičnemu, kateri bo istega nosil, nazočil »Štefan« najboljšega iz moje zaloge, dopisnika »Gorice« pa naprosim že sedaj, da napiše poročilo za »Ježa« ali pa za dunajski »Kikiri«, kamor spadajo take reči. Ako se torej se temi besedami čuti dopisnik »Gorice« užaljenega, mi to lahko v eni prih. št. »Gorice« pojasni, a samo pogojno da vem, s kom mi je čast, ker z ljudmi, kateri ne upajo s svojimi imeni v javnost, se mi ne vidi vredno pripraviti. — J. Stravs, restavratorec in trgovec.

Z Mirni nam piše priprost delavec: »Na našem lepem Gradu imamo krasno romarsko cerkev, na katero smo ponosni vsi Mirenci, a še najbolj mi Štantovci, ker se tako lepo vspenja nad nami in vzbuja pobožnost v naših vernih sreb. Poleg te lepe cerkve je tudi čeden farovž in v njem biva upokojeni gospod župnik Kranjec, ki masuje vsak dan v tej romarski cerkvi. Vsi imamo radi tega miroljubnega gospoda in nikakor ne moremo razumeti, zakaj da ga mogočini njegov sobrat — župnik Rojce ne more trpeti. Bojimo se vsi Štantovci, da nas zapusti, ker ravno pretekli teden je šel na zgled na Kras, kjer misli v neki mali fari zopet vstopiti v službo. Štantovci torej zgubimo radi Rojčevih zdražb miroljubnega duhovnika in nikdar več ne bomo imeli drugega. Najlepše povračilo pa damo zato Rojcu in njegovim suhim lovskim gonjačem, da bomo volili le prave ljudske prijatelje. Gorški klerikalni generali se niso še nikdar borili in delali za ljudstvo in delavstvo, pač pa vedno le za farovže in duhovščino. Proč torej z njimi!«

Dalje nam piše še nekaj o prezgodnji smrti pokojnega Jožefa Cotiča, ki je zapustil otroke in ženo v veliki revščini. Nakopal si je bolezen pri zadnjih volitvah, ker je vedno bil na delu in na lovu za klerikalno stranko in nezmiselno abstinentstvo. Pustite torej vsi delavci to klerikalno politiko, ki nas tira le v pogubo! Skrbite le za svoje družine in ne pomagajte svojim sovražnikom, ki vas tolažijo s srečo na unem svetu!

Lisnica. — Raznim gg. dop. Naj se nam ne jemlje v zlo, ako nismo priobčili vsega, kar je bilo nam poslano zadnje dni. Prostor ni dopuščal, pred vsem pa je prišlo v poštev volilno gradivo.

Atentat na ljudsko šolo naredijo klerikalci, ako bi prišli v večini v deželni zbor. Tisto, da govore, da naj se poučuje kmetijstvo v šoli, je le zvijača, po kateri bi radi znižali šolsko obveznost, da bi znali kmečki ljudje vedno manj čitati in pisati, kar bi škodovalo kmetom, koristilo pa farovškim gospodom in njihovim priganjačem. Kmet naj bi le delal in gajal pa živel v zabitosti in nevednosti. To želijo klerikalci. V Rihembergu je rekel klerikalni govornik: »Vi, kmetje in Vaši otroci, nimate potrebe več nego tri leta šole. Dovolj, da znajo Vaši otroci kopati in kositi. V šoli naj se učijo le malo čitanja in pisanja. Potem naj Vam pomagajo doma.« — Kaj takega v XX. stoletju! Vsi narodi, ki kaj veljajo, ki so mogočni, so prišli do veljave le potom šole. Kdor želi dobro slovenskemu narodu, mu mora poskrbeti še več šole nego jo ima dosedaj. Klerikalci pa bi radi zaprli šole, da bi ostal naš narod zateleban in neumen, da bil ostal le molzna kravica klerikalcev, pa če pri tem tudi izgine s površja kot slovenski narod!

Volilci! Kdor voli klerikalca, voli slabo zase, ker voli za zapiranje šol in za to, da naj bo kmet vedno bolj zabit!

Vi, kmečki volilci, ki ste spregledali klerikalne namene, pojdite volit vsi kot en mož kandidate, katere si je izbral ljudstvo. Ljudski glas naj se uveljavi v sredo 4. t. m. Izvolite si poslance, ki bodo delali dobro za kmeta ter ne bodo zapirali šol.

Iz Ribnice. — »Prosimo uredništvo »Soče«, da pove v javnosti, da smo mi sedaj za deželnozbornske volitve volili kristjana našega priljubljenega sodnijskega nadsvetnika Višnjikarja, klerikalna stranka pa nemškega protestanta dr. Egerja. Vidite, koliko je klerikalcem za našo vero!

Govor, katerega ni govoril dr. Gregorčič, sta priobčila »Prismojenec« in »Norica«. Gregorčič je sploh najslabši govornik, pa tudi toliko nemško ne zna, da bi mogel povedati kar tam pri konferenci med ministri na Dunaju vse to, kar je napisano sedaj v farovških listih. Na kocu »govora« se farovška lista sama izdajata, da sta lagala, ker pravita, da je predložil spomenico s tako vsebino. Torej spomenico je predložil. Glejte, glejte! Torej je bilo vsrjedno, ali je bil pri konferenci ali ne — spomenico je predložil on in tudi Fon. Torej čemu se toliko zaganjajo v Štreklja, ki je tudi predložil spomenico vladile glade gospodarske povzdige naše dežele? — Razlika v spomenicah je ta, da jo je imel Štreklj dobro preštudirano in sestavljeno že pred konferenco, Fon in Gregorčič sta pa šla praznih rok na Dunaj ter se le tam skrpucala spomenico. Taka je resnica!

Kompromisna pogajanja za istrsko volilno reformo vspela. — K temu, kar smo sporočili, dodajemo še:

Za sklepanje v deželni zbor bo potrebna prisotnost nadpolovične večine poslancev, za veljavnost sklepa absolutna večina prisotnih. Za sklepanje o predlaganih spremembah deželnega reda bo potrebna prisotnost treh četrtin vseh poslancev in pritrditev dveh tretjin prisotnih. Za naslednje predmete pa bo potrebna prisotnost najmanj 32 poslancev: 1. pri sklepanju o prelinuiranju izdatkov iz deželnih sredstev za svrhe deželne kulture, šol ali javnih stavb, v kolikor se ne gre za svote, ki so bile kakor potrebne za vzdrževanje obstoječe naprave ali obstoječega zavoda vže v isti visokosti dovoljene za časa veljavnosti novega zakona. 2. V občinskih stvareh, ki so podvržene po določbah občinskih zakonov sklepanje deželnega zbora. 3. Pri sklepanju o zakonskih načrtih.

Za razveljavljanje sklepov, storjenih v stvareh, omenjenih pod 1, 2, 3, je potrebno, da glasuje za to najmanj 32 poslancev.

Deželni odbor ima sklepati v njemu odlokanih stvareh v kolegijalnih sejah ter je za veljavnost sklepa potrebna prisotnost vsaj treh deželnih odbornikov. V naslednjih stvareh je pa za veljavnost sklepa potrebna prisotnost vsaj štirih odbornikov, od katerih mora pripadati saj eden odbornikom izvoljen od kurije kmetijskih občin, katera kurija bo volila dva deželna odbornika, ki bosta pripadala slovenski manjšini, ker bo v tej kuriji pretežna večina slovenskih poslancev.

Te stvari so: a) Sklepanje o izvrševanju sklepov deželnega zbora v stvareh navedenih gori pod 1 in 2. — b) Sklepanje o odobrenju sklepov, storjenih od občinskih zastopstev, kateri sklepi so podvrženi po določbah občinskih zakonov takemu odobrenju. c) Sklepanje o uporabi deželnih sredstev za nepredvidljene izdatke in d) Sklepanje o predloženju zakonskih načrtov vsled inicijative deželnega odbora.

Kar se tiče razdelitve volilnih okrajev se je držalo načela, da se isti kolikor možno zaokrožijo po naradni posesti, da se kolikor možno izogne narodnostnim bojem.

Zega gradi ceste. — Zega v Kanalu je ves v ognju. Vedno miga in obljubljuje. Ker so nemalo tudi po njegovi krivdi slabše ceste po Kanalskem, obljublja sedaj poplave in nove ceste. Ne stori pa seveda nič, kakor ni storil sedaj nič. Nespametno bi bil vsak volilec, kdor bi mu kaj verjel!

Gida laž klerikalnih sleparjev je trditev, da so se slovenski naprednjaki in agrarci zvezali z Lahi ob sedanjih volitvah proti kandidatom Stranke Ljudskih Sleparjev. Res pa je, da bodo slovenski klerikalci pomagali laškim klerikalcem, če jih potrebujejo. Klerikalci so zvezani z Lahi celo tako daleč, da bodo pomagali, če pridejo v deželni zbor, Pajerju do tega, da postane zopet deželni glavar!

»Urednik« Prim. lista strastno agitira za laške klerikalce v Gorici.

Drobnica, 24./2. 908. — Včeraj, po končani cerkveni službi naročili nam je naš gosp. kurat, naj se vstavimo pred cerkvijo, z namenom, da se pogovorimo, oziroma, da nas pouči, kako in koga imamo voliti prih. ponedeljek deželnim poslancem. Dobro, g. kurat! Nas veseli, da ste prišli do spoznanja, da politika, laži in enak zlodej spada pod lipo in ne v svetišče! Da si slabo deževno vreme, vendar nas je mikal poduk, kakor zgoraj, radi česar — in pa ker so »oni« ukazali! — nas je počakalo precejšno število. Tedaj pristopi g. kurat in nam pojasnjuje skoraj v eni uri

dolgem govoru, da je vse to, kar je govoril g. Gabršček prot. nedeljo v Kobaridu in kar piše »Soča« in »Primorec« o 6 letnem delovanju deželnega zbora in odbora, gola neresnica, laž, nasprotno, hvalisal don Antonia et compagni. Koncem nas je poučil, kako nam je napisati na glasovnice imena kosmatih in nekamatih — se razume — klerikalcev. Prosit! Hvala, g. kurat! Samo tega ne verjamejo, da je laž ono, kar je govoril Gabršček in kar piše »Soča« in »Primorec«. Mi vemo, da je laž tisto, kar nam pripovedujejo farovski listi. Gabršček je govoril resnico.

Pri Sv. Lovlji je bil v nedeljo 23. pr. m. prav živahen in odlični ples, kateri je priredila tamošnja »Narodna Čitalnica«. Svirala je vojaška godba iz Gorice. — Obširna dvorana g. Mikuža je bila okusno in bogato okrašena; enako stranski prostori. — Došlo je mnogo gospode iz Tolmina in bližine, iz Ročinja, Gorice, celo iz Renč in Dornberga. — Zabava je bila prav živahna in presrečna. Postrežba v gostilni izborna. Vsakdo je odnesel najlepše spomine na to lepo zabavo.

Akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu naznana, da preloži Trubarjevo akademijo, ki je bila določena za 11. marca, vsled nenadne selitve društva v nove prostore, na začetek meseca junija.

Sanatorium mucorum. — Na pepelnico sredo zvečer pri zlatem Jelenju slanikova večerja. Za smeh bo tudi kaj preskrbljeno.

Slovensko akademsko društvo »Adrija« v Pragi je priredilo dne 21. t. m. slavnostni večer v proslavo 400 letnice rojstva Primoža Trubarja. Ob obilni udeležbi najodličnejšega občinstva otvoril podpredsednik iur. Lev Brunčko slavnostni večer, pozdravi navzoče slovenske goste, zastopnike čeških, poljskega in jugoslovanskih akadem. društev in oriše v kratkem nagovoru pomen večera in važnosti Trubarjevega vprašanja za nas Slovence. Fil. Ivan Lah očrta v markantnih potezah življenje in delovanje Primoža Trubarja, kot prvega slovenskega književnika in boritelja za svobodo vesti. V svojem govoru povdarja posebno, da je Primož Trubar za naš narod problem, ki se mora rešiti in na podlagi katerega naj se zida življenjski program našega naroda. Nato nastopi burno pozdravljen M. Taborska, član vinogradskega mestnega gledališča — Slovincem že dobro znana izza časa njenega umetniškega delovanja na slovenski odrih — ki je iz posebne laskavosti in naklonjenosti napram Slovincem sodelovala pri prireditvi tega slavnostnega večera. S svojo recitacijo Askercve: »Slovenske legende« in »Prolog« k »Primožu Trubarju« pokazala se je na višini svoje umetnosti in nam nudila izreden umetniški užitek. V znsk hvaležnosti se ji je izročil skromen šopek s slovenskimi trakovi. Kot zadnja točka na dnevnem redu je bilo predavanje teh. Ku-beža, ki je v češkem jeziku primerjal slov. Trubarja češkemu Husu in povdarjal pomen versko-reformacijskega gibanja v življenju posameznih narodov. Končno se podpredsednik »Adrije« zahvali v imenu društva g. Taborski kot soprireditelji slovn. večera za njeno prijazno požrtvovalnost, referentoma, in vsem gostom za njihovo častno udeležbo z željo, da bo Trubarjev problem do tistih dob, ko se bo obhajala njegova 500 letnica, za nas že rešen in prešel v kri in meso slovenskega naroda.

Povabilo slovenskega gledališča na Dunaj. — O priliki šestdesetletnice cesarjevega vladanja prirede se na Dunaju gledališke predstave v jezikih vseh avstrijskih narodnosti. Vodstvu slovenskega gledališča v Ljubljani je došlo povabilo, da priredi spomladi nekaj opernih in dramskih predstav v c. kr. priv. gledališču ob Dunajščici. (Theater an der Wien).

Goriška tovarna mila A. Gabršček je nasprotnikom strašno v želodec. Bojijo se, da jih povsem izpodrine s slovenskega ozemlja, ker je blago izvrstno in so cene konkurenčne. Zato pa delajo vse možne težave. Proti dovoljenju tovarne je trgovska zbornica podala protest, da bi varovala — Holzerja. Še predno je protest rešen, so hoteli, da bi obrtna oblast tovarno zaprla. To je bilo že odredeno, ali lastnik tovarne A. Gabršček se je uprl in tovarna posluje dalje.

Naše ljudstvo naj da primeren odgovor na te lumparije s tem, da to milo povsoli zahteva. — Doslej je že nad 220 trgovcev, ki prodajajo naše milo. Mora jih biti vsaj 400, ako hočemo, da bo tovarna lepo uspevala.